

Warmtewetgeving in Nederland *NU en STRAKS*

Job Swens

Nationaal
Symposium
Bodemenergie
23-05-2024

WARMTEWETGEVING in Nederland

- Betreft alleen collectieve warmtevoorziening;
- Initiatief en locatiekeuze ligt bij gemeente;
- Één partij of collectief van partijen per warmtenet;

NB:

- *Individuele warmtevoorziening valt niet onder de Warmtewet maar binnen het regime van de omgevingswet en de daarbij horende omgevingsvergunningen (zie verhaal Simon Handgraaf)*

Huidige wet: Warmtewet

- Gemeente neemt initiatief:
 - Transitievisie Warmte (2021)
 - Wijkuitvoeringsplan (2022)
 - Aanbesteding
 - Verlenen concessie
 - Verstrekken omgevingsvergunning

Huidige wet: Warmtewet

- Warmtebedrijf:
 - Heeft een leveringsvergunning (ACM)
 - Levert voor minder dan door ACM vastgestelde maximum prijs
 - Verantwoordelijk voor en aanspreekbaar op continuïteit van levering

Toekomstige wet: Wet Collectieve Warmte (concept)

- **Status Wet:**
 - (critisch) Advies Raad van State ontvangen
 - Volgende stap: Stemming Tweede Kamer
 - Invoering: Streven 01-01-2025
- **Status Besluit (AMvB)**
 - Consultatie gesloten (21-05-2024)
 - Volgende stappen:
Akkoord Ministerraad; Advies Raad van State; Stemming Tweede Kamer
 - Invoering: Z.S.M. na invoering Wet

Toekomstige wet: Wet Collectieve Warmte (concept)

- Gemeente bereidt voor:
 - Opstellen Warmtevisie
 - Selectie Kavels
 - Inventarisatie geïnteresseerden (met deadline) – wie eerst komt eerst maalt !!!
- Warmtebedrijf schrijft in:
 - Meldt zich als geïnteresseerde
 - Aanvraag vaststelling bekwaamheidstoets ACM
 - Aanvraag aanwijzing met globaal kavelplan
- Gemeente wijst Warmtebedrijf aan voor 20 – 30 jaar

Warmtebedrijf onder Wet Collectieve Warmte (concept)

- Rechten / taken warmtebedrijf
 - Energie opwekken, distribueren en leveren
 - Afspraken aangaan met warmteleveranciers
 - Warmtenet beheren
- Vereisten / verplichtingen warmtebedrijf
 - Akkoord ACM
 - Eigenaar van het warmtenet
 - Verantwoordelijk voor levering warmte en aansprakelijk bij storingen

Toekomstige wet: Wet Collectieve Warmte (concept)

Toegestane soorten Warmtebedrijven:

- Warmtebedrijf met publiek meerderheidsbelang
- Joint Venture van een Warmte-leverings-bedrijf en een Warmte-net-bedrijf
- Warmtegemeenschap (collectief; zeggenschap bij leden – **geen** grote ondernemingen)

Toekomstige wet: Wet Collectieve Warmte (concept)

Warmtebedrijf met publiek meerderheidsbelang

- Voor meer dan 50% in handen van publieke partij(en):
 - gemeenten
 - waterschappen
 - provincies
 - Nederlandse staat
 - netbeheerders
 -
- Minderheidsbelang commerciële partijen toegestaan

Toekomstige wet: Wet Collectieve Warmte (concept)

Joint Venture van een Warmte-leverings-bedrijf en een Warmte-net-bedrijf

- Warmte-net-bedrijf voor meer dan 50% in handen van publieke partij(en):
 - gemeenten
 - waterschappen
 - provincies
 - Nederlandse staat
 - netbeheerders
 -
- Zeggenschap Warmtebedrijf bij Warmte-net-bedrijf

Toekomstige wet: Wet Collectieve Warmte (concept)

Warmtegemeenschap (collectief; zeggenschap bij leden – **geen** grote ondernemingen)

- Hoofddoel: milieu-, economische- of sociale voordelen voor leden; Niet winst!
- Leden bestaan uitsluitend uit
 - natuurlijke personen,
 - micro-ondernemingen,
 - kleine ondernemingen,
 - middelgrote ondernemingen
 - lokale openbare lichamen
- Zeggenschap bij leden in de nabijheid van het warmtenet

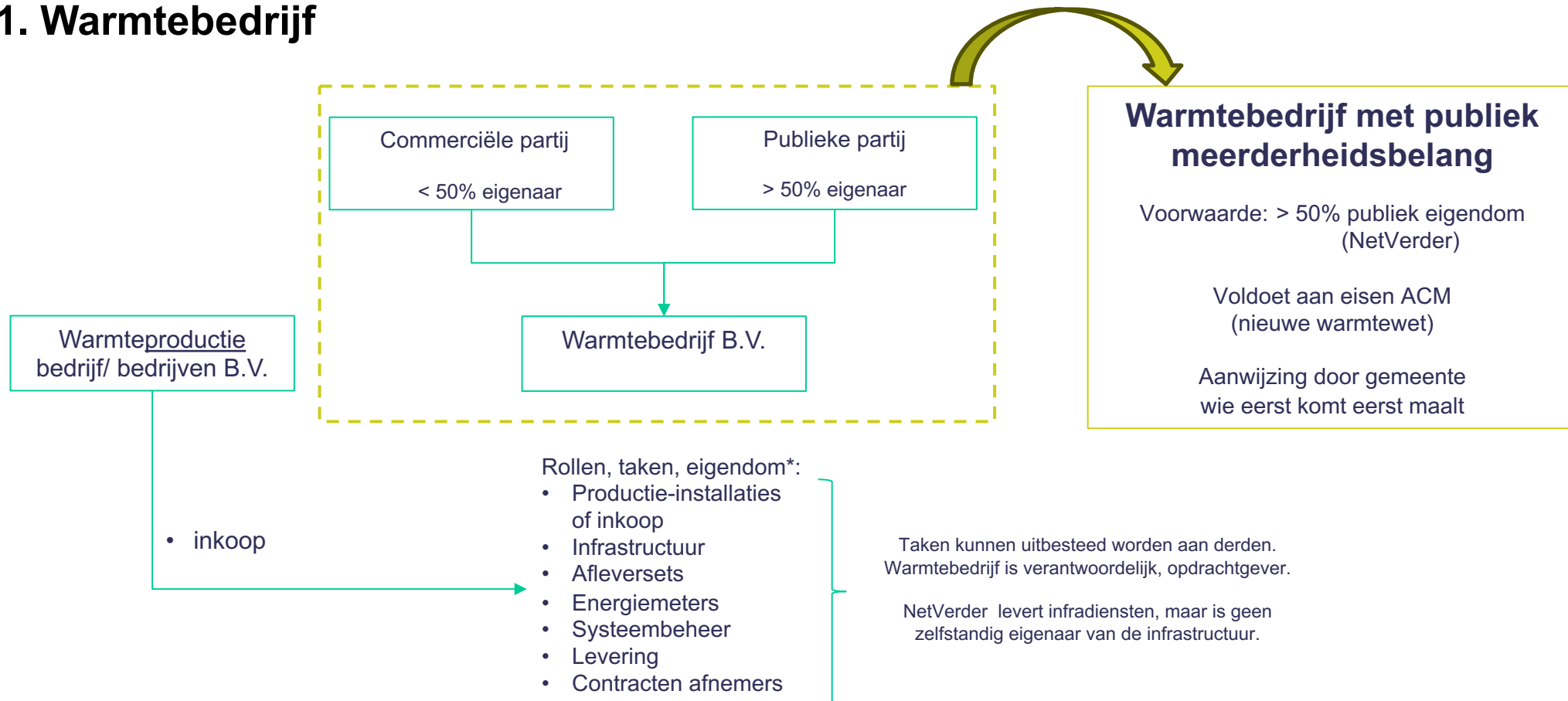
Toekomstige wet: Wet Collectieve Warmte (concept)

Mogelijke rollen Gemeenten:

- Zelf
- In samenwerking met andere publieke partijen
- Als partij binnen een Joint Venture met commerciële partijen
- Als samenwerkingspartner of lid van een Energiegemeenschap

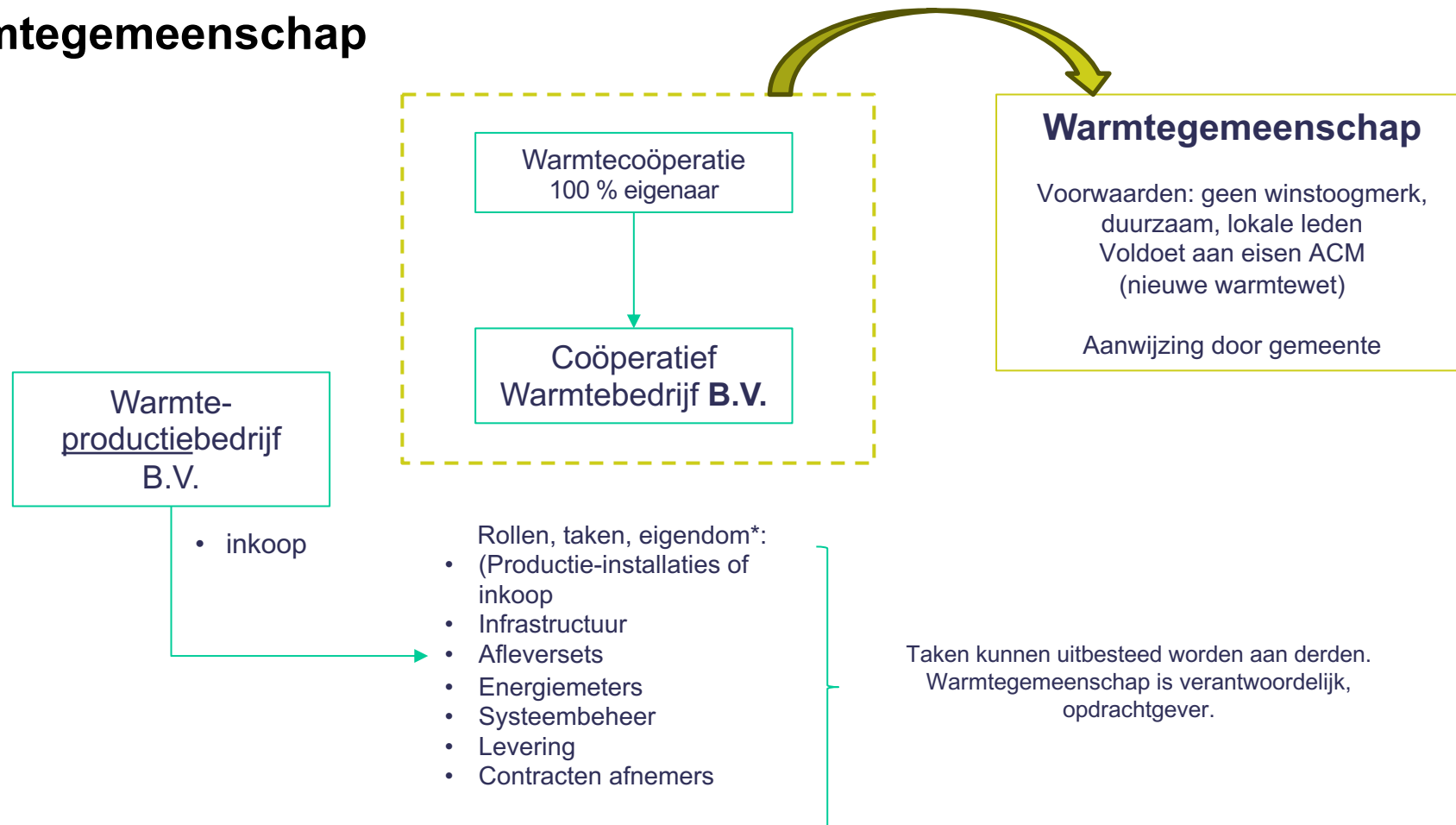
Modellen Warmtebedrijf met Energiecoöperatie

1. Warmtebedrijf

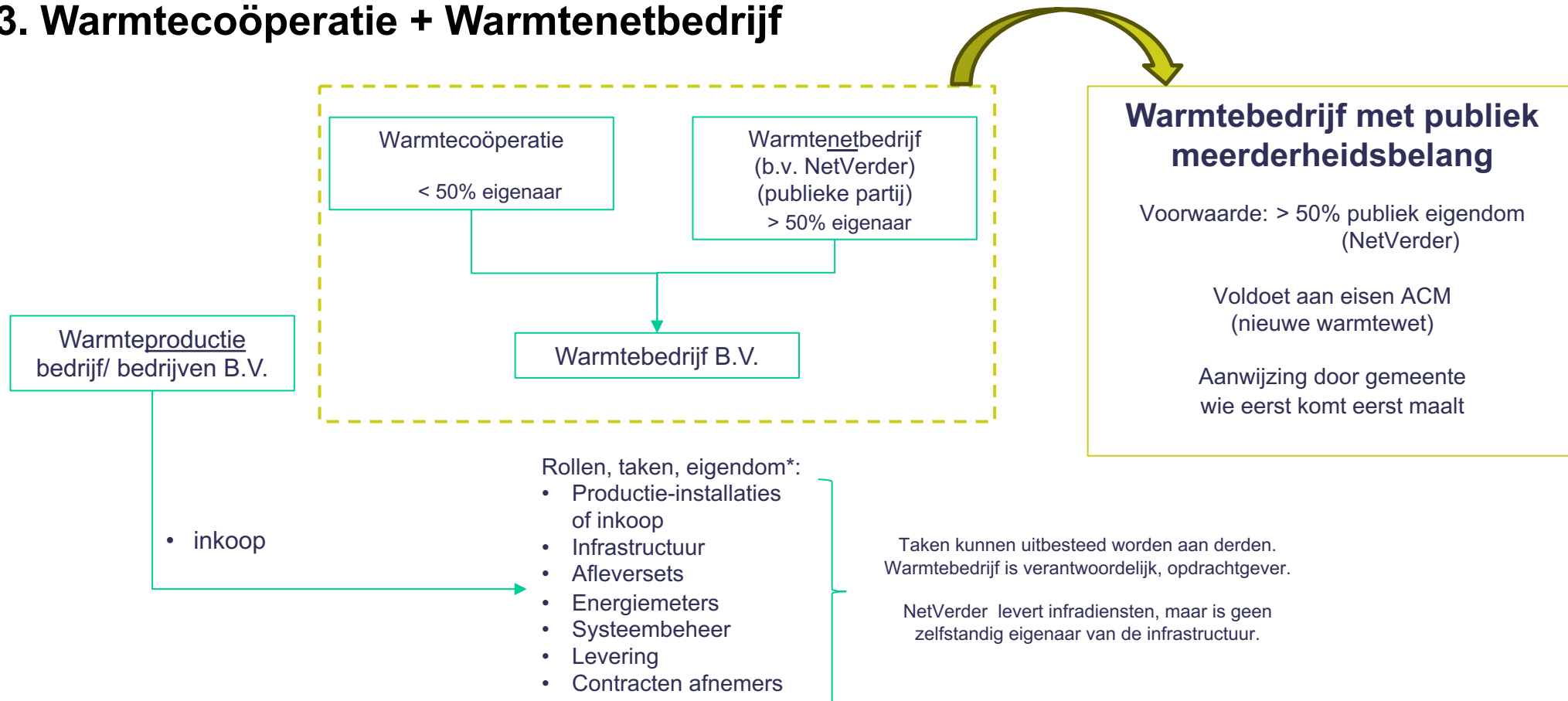
Modellen Warmtebedrijf met Energiecoöperatie

2. Warmtegemeenschap

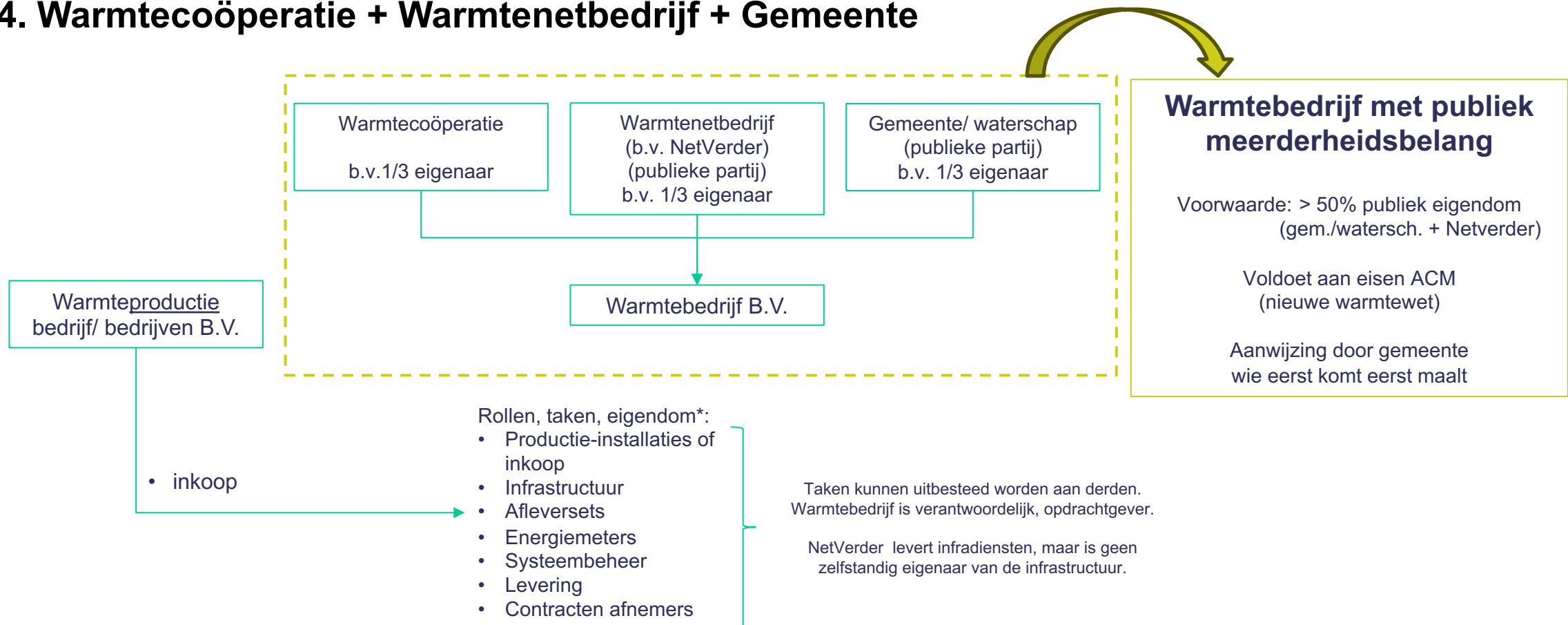
Modellen Warmtebedrijf met Energiecoöperatie

3. Warmtecoöperatie + Warmtenetbedrijf

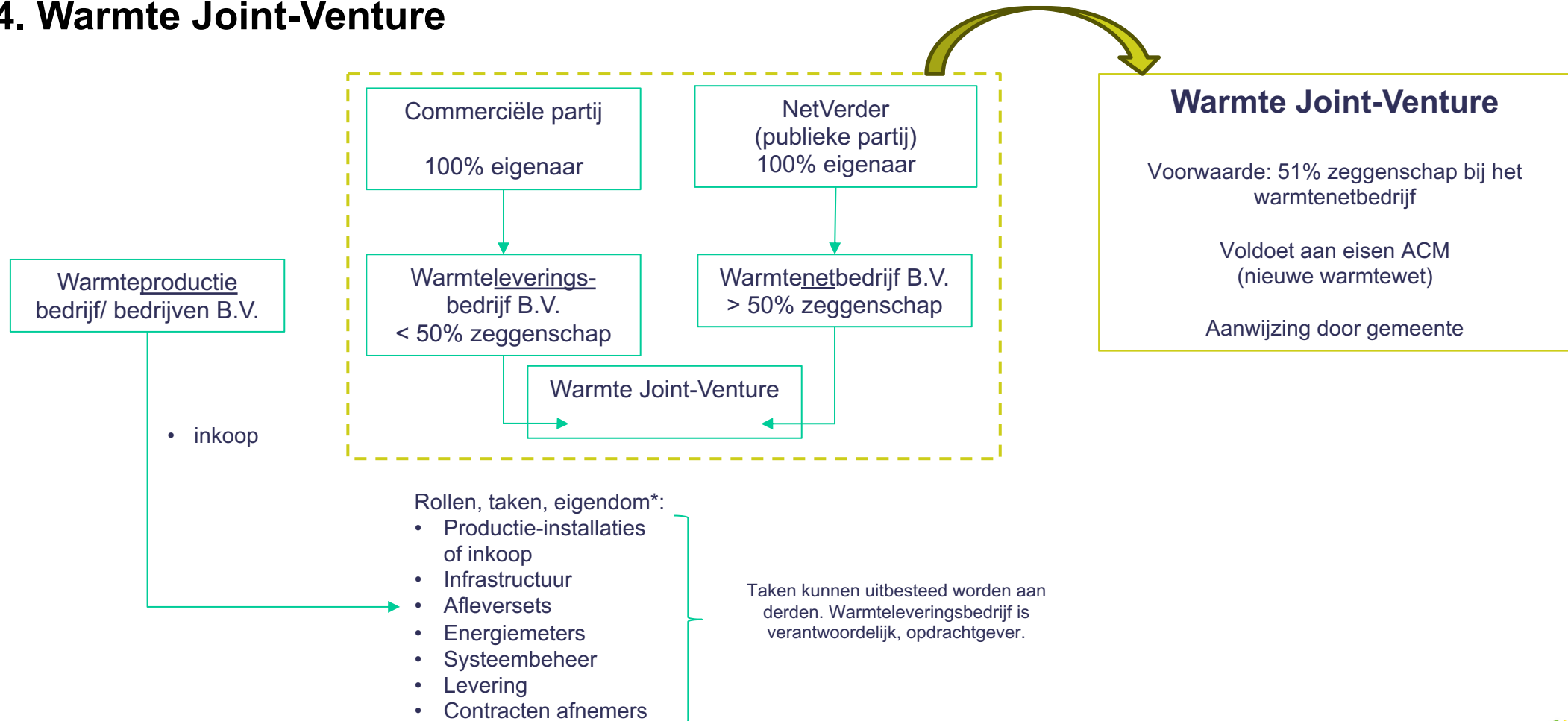
Modellen Warmtebedrijf met Energiecoöperatie

4. Warmtecoöperatie + Warmtenetbedrijf + Gemeente

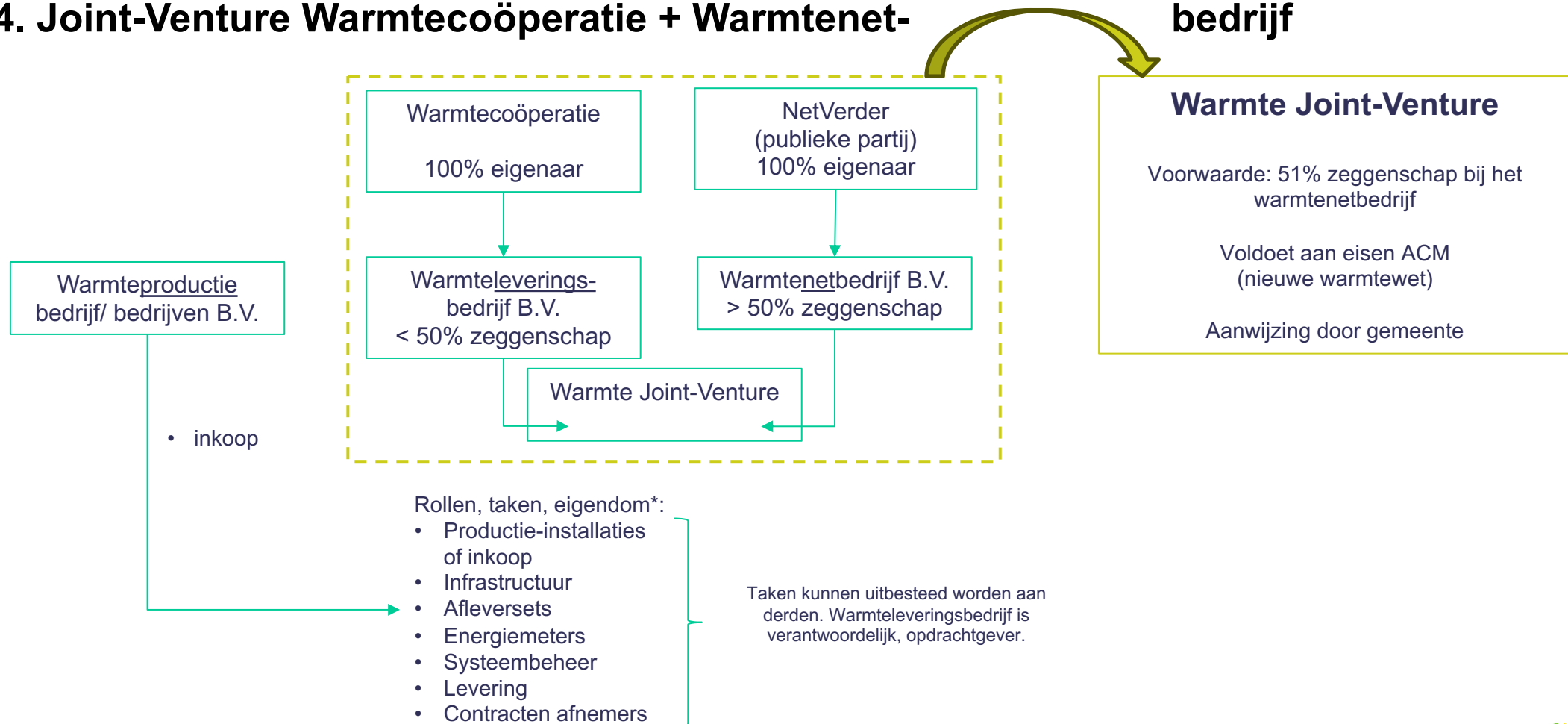
Modellen Warmtebedrijf met Energiecoöperatie

4. Warmte Joint-Venture

Modellen Warmtebedrijf met Energiecoöperatie

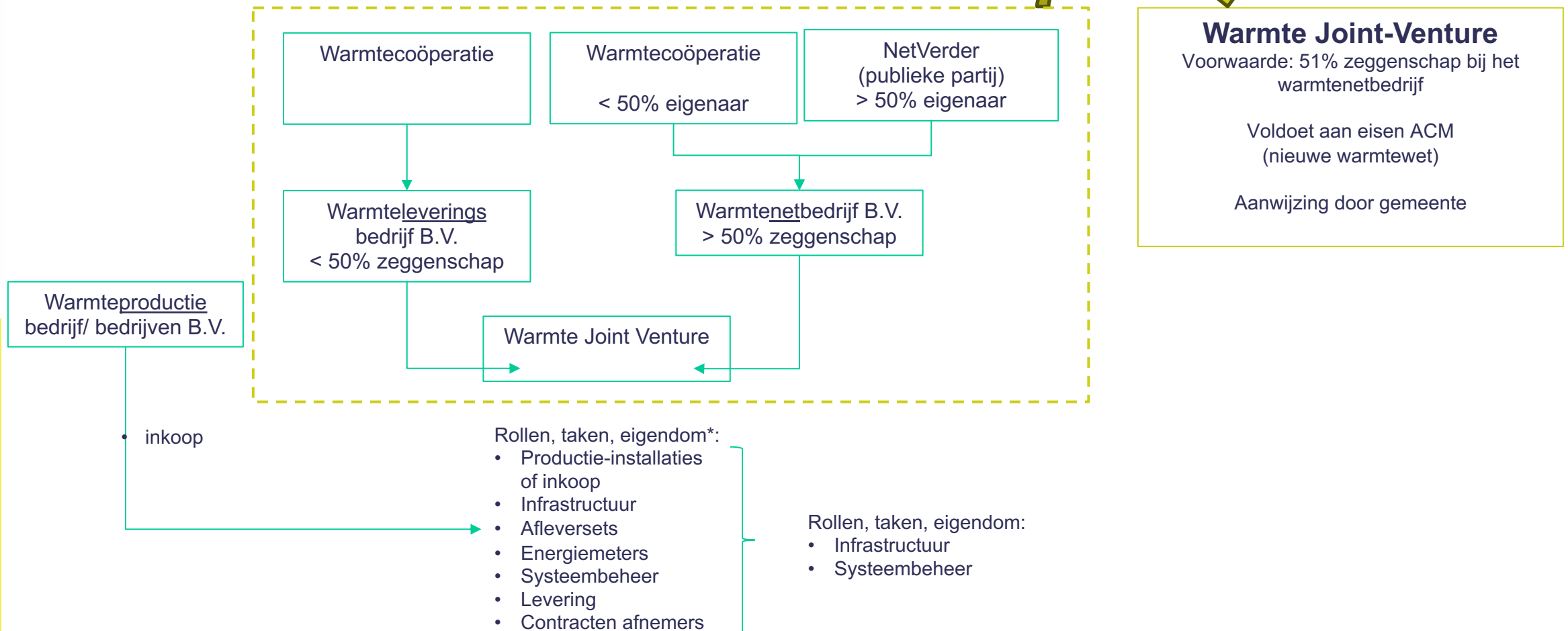
4. Joint-Venture Warmtecoöperatie + Warmtenet- bedrijf

Modellen Warmtebedrijf met Energiecoöperatie

5. Joint-Venture Warmtecoöperatie + 'Cooperatief'

Warmtenetbedrijf

Knelpunten WCW

1. Procedure:

a. Aanwijzing:

- Voornemen binnen bepaalde termijn opgeven
- Aanvraag voor bepaalde datum -> **wie eerst komt, eerst maalt**

MvT:

Hiervoor is gekozen omdat het niet aannemelijk is dat twee of meerdere warmtebedrijven met een publiek meerderheidsbelang of een warmtegemeenschap met elkaar in concurrentie treden om dezelfde aanwijzing.

=> Voorbeeld Den Haag – nu reeds ‘concurrentie’: meerdere constructies mogelijk

- Bekwaamheids- en financiële toets ACM:
 - voldoende organisatorische en technische bekwaamheid voor uitvoering van taken
 - **voldoende financieel in staat taken uit te voeren**

Knelpunten WCW

1. Randvoorwaarden:

a. Eigendom :

Warmtebedrijf beschikt over eigendom van het warmtenet

(NB: alleen economisch eigendom alleen mogelijk als net bij ingaan van WCW eigendom is van openbaar lichaam)

MvT:

Indien de eigendom niet bij het aangewezen warmtebedrijf zelf ligt, wordt het warmtebedrijf voor bijvoorbeeld de financiering en de uitvoering van zijn taken afhankelijk van een derde partij. Deze afhankelijkheid kan ertoe leiden dat het aangewezen warmtebedrijf niet (tijdig) in staat wordt gesteld de taken uit te voeren, terwijl het warmtebedrijf volledig verantwoordelijk is voor de juiste uitvoering van de taken. Dit moet met het oog op de leveringszekerheid voor verbruikers te allen tijde worden voorkomen.

? hoe verhoudt zich dit tot de levering van stroom / de Elektriciteitswet?

Conclusie

Wet Collectieve Warmte:

- Goede basis voor een eerlijke warmtevoorziening
- Zeggenschap lokaal belegd
- Enkele knelpunten
 - wie eerst komt eerst maalt
 - gelijke regels voor verschillende spelers met verschillende doelen

=> gelijke regels voor ongelijk spelers is geen 'level playing field' <=